
Instituti i Kërkimeve Urbane

Dokument i Qeverisjes

Politika e Sinjalizimit

Përmbajtja

I.	Hyrje	3
II.	Qëllimi.....	3
III.	Fusha e zbatimit.....	3
IV.	Parime të përgjithshme	4
V.	Procesi i menaxhimit.....	4
VI.	Autoriteti brenda URI-t	4
VII.	Autoriteti jashtë URI-t	4
VIII.	Raportimi nga një sinjalizues	4
IX.	Procesi i menaxhimit të sinjalizimit.....	6
	<i>Marrja e raportimit.....</i>	<i>6</i>
	<i>Vlerësimi paraprak i raportimit</i>	<i>6</i>
	<i>Hetimi i raportimit</i>	<i>7</i>
	<i>Përfundimi i çështjes.....</i>	<i>10</i>
X.	Raportimi dhe Hetimi i Hakmarrjes.....	10
XI.	Mbrojtjet dhe Mjetet Juridike për Sinjalizuesit.....	11
XII.	Raportimi tek Autoritetet Kombëtare.....	12
XIII.	Komunikimi, Ngritja e Kapaciteteve dhe Bashkëpunimi.....	12
XIV.	Administrimi i Politikës, Monitorimi, Raportimi dhe Rishikimi.....	12
XV.	Data e Hyrjes në Fuqi.....	13

I. Hyrje

1. URI pranon se sinjalizimi i shkeljeve në lidhje me veprimtarinë e tij ka një rol kritik në përmbushjen e angazhimit të tij ndaj vlerave thelbësore dhe, në fund të fundit, në përmbushjen e misionit të tij ndaj dhe në bashkëpunim me palët e brendshme dhe të jashtme.

II. Qëllimi

2. URI vendos politikën e tij të sinjalizimit me qëllim:
 - a. lehtësimin dhe nxitjen e raportimit të shkeljeve në lidhje me veprimtarinë e tij,
 - b. mundësimin e identifikimit dhe trajtimit të shkeljeve në lidhje me veprimtarinë e tij,
 - c. mundësimin e zhdëmtimit për shkeljet në lidhje me veprimtarinë e tij,
 - d. reduktimin e rrezikut të shkeljeve në lidhje me veprimtarinë e tij.

III. Fusha e zbatimit

3. Politika e sinjalizimit në URI zbatohet për raportimin e shkeljes së dyshuar ose të rrezikut të shkeljes, siç njihen nga URI në Kodin e Vlerave dhe Etikës, dhe të kategorizuara si më poshtë:
 - a. Shkelje të rënda, si veprimtari mashtruese, përvetësim fondesh, raste korrupsioni, keqmenaxhim financiar që rrezikon qëndrueshmërinë e organizatës, shkelje të sigurisë që rrezikojnë mirëqenien e punonjësve ose të publikut të gjerë, shkelje mjedisore që sjellin dëme në ekosisteme ose komunitete, ose shkelje të kërkesave ligjore ose rregullatore që ekspozojnë organizatën ndaj përgjegjësive ligjore ose sanksioneve.
 - b. Probleme të vazhdueshme brenda URI-t, si modele diskriminimi në bazë të racës, gjinisë, përkatësisë etnike ose karakteristikave të tjera të mbrojtura, raste të përsëritura të ngacmimit ose bullizmit në vendin e punës, ose probleme mjedisore si ndotja ose praktika të paqëndrueshme që vazhdojnë pavarësisht përpjekjeve të brendshme për t'i adresuar.
 - c. Sjellje të papërshtatshme nga drejtuesit, përfshirë sjellje joetike ose abuzim me pushtetin nga drejtuesit e lartë, anëtarët e Asamblesë së Përgjithshme ose menaxherët, të cilat mund të mos trajtohen në mënyrë të mjaftueshme përmes kanaleve standarde të brendshme.
 - d. Shqetësime që prekin palët e jashtme të interesit, duke filluar nga çështje të sigurisë së produkteve që prekin komunitetin e gjerë, deri te partneritetet ose bashkëpunimet me subjekte që angazhohen në veprimtari joetike ose të dëmshme.
 - e. Shkelje të ligjeve kombëtare ose ndërkombëtare, që përfshijnë veprimtaritë e URI-t brenda juridiksioneve ku vepron.
4. Raportimi i ndikimit të dyshuar ose i rrezikut të ndikimit të veprimtarisë së URI-t në mjedis dhe në dimensionin social e gjinor është objekt i politikës së menaxhimit të ankesave dhe pretendimeve, që mbështet Politikën Mjedisore dhe Sociale dhe Politikën Gjinore të URI-t.
5. Mbrojtja e sinjalizuesit zbatohet për raportimin e bërë me shkaqe të arsyeshme. Mbrojtja e sinjalizuesit nuk zbatohet për raportimin që, përmes një hetimi të pavarur, përcaktohet

se nuk ka pasur shkaqe të arsyeshme dhe nuk ka qenë në mirëbesim.

IV. Parime të përgjithshme

6. URI nuk do të tolerojë shkelje në lidhje me veprimtarinë e tij.
7. URI nuk do të tolerojë hakmarrje ndaj sinjalizuesit të një shkeljeje në lidhje me veprimtarinë e tij.
8. URI do të marrë të gjitha masat brenda kapaciteteve të tij për të mbrojtur një sinjalizues që ka bërë një raportim me bindje të arsyeshme se informacioni ose provat e raportuara janë të vërteta, ndryshe e bërë në mirëbesim.
9. Sinjalizuesi raporton shkeljen e dyshuar ose rrezikun e shkeljes sa më shpejt të jetë e mundur pasi vihet në dijeni të saj.
10. Raportimi i një shkeljeje të dyshuar ose i rrezikut të shkeljes në asnjë mënyrë nuk e mbron sinjalizuesin nga hetimi për shkeljet e tij personale.

V. Procesi i menaxhimit

11. Menaxhimi i sinjalizimit në URI përfshin procesin e:
 - a. marrjes së raportimit,
 - b. vlerësimit të raportimit dhe të nevojës për mbrojtje të sinjalizuesit,
 - c. trajtimit të raportimit dhe mbrojtjes së sinjalizuesit,
 - d. përfundimit të çështjes.

VI. Autoriteti brenda URI-t

12. Drejtori Ekzekutiv është autoriteti i nivelit të parë për menaxhimin e sinjalizimit.
13. Bordi Drejtues është autoriteti i nivelit të dytë për menaxhimin e sinjalizimit.
14. Kryetari i Asamblesë së Përgjithshme është autoriteti i nivelit të tretë për menaxhimin e sinjalizimit.

VII. Autoriteti jashtë URI-t

15. Autoritetet në nivel kombëtar përgjegjëse për menaxhimin e sinjalizimit janë:
 - a. Inspektoriati i Lartë i Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave (ILDKPKI);
 - b. Policia e Shtetit;
 - c. Agjencia e Inteligjencës Financiare, dhe
 - d. Prokuroria e Republikës së Shqipërisë.

VIII. Raportimi nga një sinjalizues

16. Politika e sinjalizimit në URI zbatohet për:
 - a. raportimin nga çdo individ ose subjekt që është pjesë e brendshme e veprimtarisë së URI-t, që përbëhet nga:
 - i. niveli qeverisës: anëtarët e Asamblesë së Përgjithshme, Bordi Drejtues dhe komitetet e Bordit Drejtues,

- ii. niveli i menaxhimit: Drejtori Ekzekutiv,
- iii. niveli i zbatimit: punonjësit, të nënkontraktuarit për zbatim, partnerët në zbatim, praktikantët, vullnetarët,
- b. raportimin nga çdo individ ose subjekt që lidhet nga jashtë me veprimtarinë e URI-t në cilëndo prej marrëdhënieve të mëposhtme:
 - i. përfitues i programeve dhe projekteve të URI-t,
 - ii. i prekur nga programet dhe projektet e URI-t,
 - iii. aplikues për zbatimin e programeve dhe projekteve të URI-t,
 - iv. aplikues për punësim në URI,
 - v. pjesëmarrës në veprimtarinë e URI-t.
- 17. Çdo subjekt që lidhet nga brenda me veprimtarinë e URI-t duhet të zbatojë një politikë sinjalizimi sipas standardeve ndërkombëtare; ky detyrim është objekt rregullimi në marrëveshjet ligjore mes URI-t dhe subjektit; subjekti duhet të informojë URI-n për çdo rast sinjalizimi në lidhje me veprimtaritë e dakorduara objekt i një marrëveshjeje ligjore.
- 18. Një shkelje e dyshuar ose rrezik shkeljeje në lidhje me veprimtarinë e URI-t mund të raportohet pranë organizatës ose në cilindo prej niveleve të autoritetit brenda URI-t përmes këtyre kanaleve:
 - a. personalisht
 - i. niveli i parë i autoritetit: Zana Vokopola, Drejtore Ekzekutive
 - ii. niveli i dytë i autoritetit: Zinaida Leskaj, Kryetare e KRA-së së Bordit Drejtues
 - iii. niveli i tretë i autoritetit: Arjan Gjatoja, Kryetar i Asamblesë së Përgjithshme
 - b. me e-mail
 - i. pranë organizatës: info@uri.org.al
 - ii. niveli i parë i autoritetit: zvokopola@uri.org.al
 - iii. niveli i dytë i autoritetit: zinaida.leskaj@yahoo.com
 - iv. niveli i tretë i autoritetit: arjan.gjatoja@hotmail.com
 - c. me telefon celular
 - i. pranë organizatës: +355 4 224 5546
 - ii. niveli i parë i autoritetit: +355 694082942
 - iii. niveli i dytë i autoritetit: +355 6909464004
 - iv. niveli i tretë i autoritetit: +355 692077772
 - d. me postë
 - i. në adresën zyrtare të URI-t: Rruga “e Barrikadave”, pallati 14K, kati 4, ap. 44, Tiranë, 1057, drejtuar cilitdo prej niveleve të autoritetit
 - e. formular online
 - i. në faqen e internetit të URI-t
 - f. linjë e pavarur telefoni celular dhe e-mail
 - i. tek ofruesi i jashtëm i shërbimit, siç tregohet në faqen e internetit të URI-t

19. Një shkelje e dyshuar ose rrezik shkeljeje në lidhje me veprimtarinë e URI-t mund të raportohet në mënyrë anonime në cilindo prej niveleve të autoritetit brenda URI-t përmes kanalit të formularit online. Raportimet e dërguara në mënyrë anonime do të trajtohen me konfidencialitet, dhe identiteti i raportuesit nuk do të zbulohet.
20. Raportimet e sinjalizimit që përfshijnë një anëtar të Asamblesë së Përgjithshme, të Bordit Drejtues, të Komitetit të Riskut dhe Auditimit, Drejtorin Ekzekutiv ose anëtarët e familjes së tyre të ngushtë, do t'i bëhen Kryetarit të Asamblesë së Përgjithshme, i cili do ta sjellë çdo raportim të tillë në vëmendje të Asamblesë së Përgjithshme.
21. Anëtari i Asamblesë së Përgjithshme ose anëtarët e familjes së tij/saj të ngushtë të përfshirë në raportimin e sinjalizimit duhet të tërhiqet nga shqyrtimet e mbledhjes së Asamblesë së Përgjithshme.
22. Nëse një raportim sinjalizimi përfshin Kryetarin e Asamblesë së Përgjithshme, anëtarët e tjerë do të zgjedhin një Kryetar tjetër për të lehtësuar shqyrtimet.

IX. Procesi i menaxhimit të sinjalizimit

Marrja e raportimit

23. Sinjalizuesi duhet të ofrojë, kur është e mundur, çdo informacion ose provë në posedim të tij që do të mbështeste një bindje të arsyeshme se mund të ketë ndodhur një shkelje. Përpara bërjes së një raportimi, këta persona ose subjekte nuk janë të detyruar të vlerësojnë ose të përcaktojnë nëse raportimi që synojnë të bëjnë përmbush ndonjë prag seriozitetit ose rëndësie.
24. Për të ndihmuar zhvillimin e suksesshëm të hetimeve, raportimet duhet të jenë sa më specifike. Në masën e mundshme, ato duhet të përfshijnë detaje si:
 - a. Llojin e shkeljes së dyshuar;
 - b. Kur, ku dhe si ka ndodhur Shkelja e dyshuar; dhe
 - c. Kush ka qenë i përfshirë dhe mund të ketë dijeni për çështjet që po raportohen.
25. Dokumentet përkatëse ose provat e tjera duhet të përfshihen me raportimin ose të ofrohen sa më shpejt të jetë e mundur. Megjithatë, mungesa e ndonjë prej detajeve të mësipërme nuk duhet të pengojë raportimin, as nuk duhet të pengojë autoritetin për menaxhimin e sinjalizimit të hetojë raportimet për Shkelje të dyshuar.
26. Çdo individ ose subjekt që është pjesë e brendshme ose e jashtme e veprimtarisë së URI-t, që synon të raportojë një shkelje të dyshuar dhe që është i pasigurt për rregullat lidhur me raportimin, ose për ndonjë çështje të mbuluar nga kjo Politikë, mund të kërkojë këshillim nga Drejtori Ekzekutiv ose Kryetari i Asamblesë së Përgjithshme.

Vlerësimi paraprak i raportimit

27. Pas marrjes së një raportimi, do të ndërmerren hapat e mëposhtëm:
 - a. Konfirmimi i marrjes së raportimit dhe ofrimi i informacionit fillestar të sinjalizuesit për t'u siguruar se çështja po merret seriozisht.
 - b. Nisja e vlerësimit paraprak të çështjes së raportuar për të përcaktuar veprimin e duhur.
28. Raportimet për shkelje të dyshuara do të vlerësohen paraprakisht në bazë të kriterëve të mëposhtëm: (i) natyra dhe rëndësia e sjelljes së pretenduar të papërshtatshme, (ii) besueshmëria dhe besueshmëria e informacionit të dhënë, (iii) ndikimi i mundshëm të palët e interesit dhe organizata, (iv) çdo histori ose model i mëparshëm sjelljesh të

papërshtatshme në lidhje me çështjen e raportuar, (v) çdo provë shtesë ose informacion mbështetës i disponueshëm.

29. Veprimi i duhur që duhet përcaktuar është nisja e vlerësimit të raportimit ose dhënia në kontrakt të jashtëm e vlerësimit dhe/ose hetimit të raportimit.

Vlerësimi i raportimit

30. Autoriteti për menaxhimin e sinjalizimit do të vlerësojë raportimet për shkelje të dyshuara në përpjesëtim me kapacitetin e tij, në mënyrë të pavarur dhe objektive.
31. Autoriteti për menaxhimin e sinjalizimit do të angazhojë një ofrues të jashtëm të shërbimit të hetimit për të vlerësuar raportimet për shkelje të dyshuara, kur, në bazë të vlerësimit paraprak, përcaktohet se ato tejkalojnë kapacitetin e tij.
32. Raportimet për shkelje të dyshuara do të vlerësohen përmes procesit të mëposhtëm: (i) shqyrtimi i detajeve të dhëna në raportim dhe mbledhja e informacionit shtesë sipas nevojës, (ii) vlerësimi i natyrës dhe rëndësisë së sjelljes së pretenduar të papërshtatshme, (iii) vlerësimi i besueshmërisë së sinjalizuesit dhe çdo dëshmitari të përfshirë, (iv) vlerësimi i rrezeve të mundshme dhe i pasojave të sjelljes së papërshtatshme të raportuar, (v) përcaktimi i nevojës për masa të menjëhershme mbrojtjeje për sinjalizuesin, kur është e zbatueshme, (vi) dokumentimi i procesit të vlerësimit dhe i gjetjeve për transparencë dhe llogaridhënie.
33. Veprimi i duhur që duhet përcaktuar është:
- nisja ose dhënia në kontrakt të jashtëm e hetimit;
 - pezullimi i individëve të përfshirë në sjelljen e papërshtatshme të raportuar nga rolet ose përgjegjësitë e tyre përkohësisht, për të parandaluar dëme të mëtejshme;
 - sigurimi i dokumenteve ose provave përkatëse për të parandaluar manipulimin ose shkatërrimin e tyre;
 - zbatimi i kontrolleve ose masave mbrojtëse shtesë për të parandaluar përsëritjen e incidenteve të ngjashme;
 - ofrimi i mbështetjes ose mbrojtjes për sinjalizuesit ose palët e tjera të prekura;
 - komunikimi me palët e interesit përkatëse për t'i informuar për situatën dhe për çdo veprim që po ndërmerret për ta trajtuar atë;
 - në rastet kur përcaktohet se raportimet për shkelje të dyshuara nuk hyjnë në kompetencë të autoritetit për menaxhimin e sinjalizimit, ato mund t'i referohen Kryetarit të Komitetit të Riskut dhe Auditimit sipas rastit;
 - në rastet kur vlerësimi tregon se raportimit i mungojnë shkaqet e arsyeshme ose provat e mjaftueshme për të justifikuar një hetim të mëtejshëm, autoriteti për menaxhimin e sinjalizimit mund ta hedhë poshtë raportimin;
 - në rastet kur sjellja e papërshtatshme e raportuar mund të përfshijë shkelje të ligjeve ose rregulloreve, organizata do të njoftojë autoritetet përkatëse siç kërkohet me ligj. Ky njoftim do të bëhet menjëherë dhe në përputhje me detyrimet ligjore dhe konsideratat etike.

Hetimi i raportimit

34. Autoriteti për menaxhimin e sinjalizimit do të hetojë raportimet për shkelje të dyshuara në përpjesëtim me kapacitetin e tij, në mënyrë të pavarur dhe objektive.
35. Autoriteti për menaxhimin e sinjalizimit do të angazhojë një ofrues të jashtëm të

shërbimit të hetimit për të hetuar raportimet për shkelje të dyshuara, kur, në bazë të vlerësimit paraprak ose vlerësimit, përcaktohet se ato tejkalojnë kapacitetin e tij.

Dhënia në kontrakt të jashtëm e vlerësimit dhe hetimit të raportimit

36. Vlerësimi dhe/ose hetimi i jashtëm do të jepet në kontrakt të jashtëm kur autoriteti për menaxhimin e sinjalizimit përcakton se nuk mund të vlerësohet dhe/ose hetohet brenda organizatës në mënyrë të paanshme, të pavarur, kompetente dhe të besueshme për shkak të mungesës së kapacitetit të specializuar brenda organizatës, duke përfshirë potencialisht kategoritë e mëposhtme të rasteve:
- pretendime për mashtrim, korrupsion, ryshfet, përvetësim, vjedhje, devijim ose keqpërdorim të fondeve, asetëve ose burimeve;
 - pretendime në lidhje me prokurimin, kontraktimin, nënkontraktimin, dhënien e granteve, përzgjedhjen e partnerëve, marrëveshjet e fshehta, detyrimin, falsifikimin, paraqitjen e gabuar, konfliktet e interesit ose parregullsi të tjera të rënda që cenojnë integritetin e një procesi përzgjedhjeje, shpërblimi ose menaxhimi financiar;
 - pretendime që përfshijnë Drejtorin Ekzekutiv, një anëtar të Bordit Drejtues, një anëtar të Komitetit të Riskut dhe Auditimit, Kryetarin ose një anëtar të Asamblesë së Përgjithshme, ose anëtarët e familjes së tyre të ngushtë;
 - pretendime që përfshijnë rrezik të rëndësishëm financiar, ligjor, reputacional, operacional, mjedisor, social, mbrojtës ose të pajtueshmërisë me donatorët për URIN;
 - pretendime që kërkojnë shqyrtim të specializuar të të dhënave financiare, dokumenteve të prokurimit, të dhënave elektronike, komunikimeve ose provave të tjera teknike;
 - pretendime në lidhje me veprimtari të financuara nga, të zbatuara me ose ndryshe të lidhura me donatorë ndërkombëtarë, institucione financiare ose kuadro të tjerë të jashtëm të llogaridhënies, kur hetimi i pavarur kërkohet, pritët ose është në mënyrë të arsyeshme i nevojshëm;
 - pretendime për hakmarrje kur personi që pretendohet se ka ndërmarrë ose ndikuar në veprimin hakmarrës zë një pozicion menaxhimi, mbikëqyrjeje, qeverisjeje ose vendimmarrjeje.
37. Angazhimi i ofruesit të jashtëm të shërbimit të hetimit do të bëhet si më poshtë:
- nga Drejtori Ekzekutiv, kur raportimi nuk ka të bëjë me drejtimin e lartë ose me një organ qeverisës dhe kur Drejtori Ekzekutiv nuk ka konflikt interesi në çështje;
 - nga Komiteti i Riskut dhe Auditimit, duke përjashtuar çdo anëtar në konflikt, kur raportimi ka të bëjë me Drejtorin Ekzekutiv, një anëtar të drejtimit të lartë, ose çdo çështje për të cilën Drejtori Ekzekutiv nuk mund të veprojë në mënyrë të pavarur;
 - nga Bordi Drejtues, duke përjashtuar çdo anëtar në konflikt, kur raportimi ka të bëjë me një anëtar të Komitetit të Riskut dhe Auditimit ose kur Komiteti i Riskut dhe Auditimit nuk mund të veprojë në mënyrë të pavarur; dhe
 - nga Asambleja e Përgjithshme, duke përjashtuar çdo anëtar në konflikt, kur raportimi ka të bëjë me Bordin Drejtues në tërësi ose me rrethana në të cilat Bordi nuk mund të veprojë në mënyrë të pavarur.
38. Çdo person që merr pjesë në angazhimin, udhëzimin, mbikëqyrjen, shqyrtimin ose vendimmarrjen në lidhje me një hetim të jashtëm duhet të deklarojë çdo konflikt interesi

- faktik, të mundshëm ose të perceptuar dhe duhet të tërhiqet nga çështja pa vonesë.
39. Përpara emërimit, ofruesi i propozuar i jashtëm i shërbimit të hetimit duhet të konfirmojë me shkrim:
- pavarësinë nga URI dhe nga personat ose subjektet që kanë të bëjnë me pretendimet;
 - mungesën e çdo konflikti interesi faktik, të mundshëm ose të perceptuar;
 - zotërimin e kompetencës profesionale, kualifikimeve dhe përvojës përkatëse
 - të nevojshme për çështjen;
 - aftësinë për të ruajtur konfidencialitetin dhe për të trajtuar informacionin dhe provat në mënyrë të sigurt;
 - aftësinë për të ofruar një raport me shkrim të hetimit që paraqet faktet e vërtetuara, provat e konsideruara, gjetjet dhe rekomandimet.
40. Emërimi i ofruesit të jashtëm të shërbimit të hetimit do të rregullohet me terma reference të shkruar, letër angazhimi ose instrument tjetër me shkrim, që do të përcaktojë të paktën:
- objektin dhe fushën e zbatimit të hetimit;
 - autoritetin për të aksesuar të dhënat, sistemet, personelin dhe burimet e tjera përkatëse të informacionit, në varësi të ligjit të zbatueshëm dhe marrëveshjeve kontraktore;
 - detyrimet për konfidencialitet, mbrojtje të të dhënave dhe siguri të informacionit;
 - kërkesat për ruajtjen, trajtimin dhe dokumentimin e provave;
 - linjën e raportimit dhe marrësin e raportit të hetimit;
 - afatin e parashikuar për kryerjen e hetimit dhe dorëzimin e raportit;
 - detyrën për të deklaruar pa vonesë çdo konflikt interesi që lind pas emërimit;
 - detyrimin për të bashkëpunuar, kur është e zbatueshme, me autoritetet kompetente kombëtare dhe mekanizmat përkatës të jashtëm të llogaridhënies ose integritetit; dhe
 - pronësinë, ruajtjen dhe mbajtjen e sigurt të të dhënave të hetimit dhe të raportit përfundimtar.
41. Përdorimi i një ofruesi të jashtëm të shërbimit të hetimit nuk e pengon URI-n të marrë masa të menjëhershme të përkohshme, përfshirë pezullimin e përkohshëm të funksioneve ose aksesit, sigurimin e të dhënave, zbatimin e masave mbrojtëse, ose referimin tek autoritetet kompetente, kur masa të tilla janë të nevojshme për të parandaluar dëme të mëtejshme, për të ruajtur provat ose për të mbrojtur integritetin e procesit.
42. Autoriteti për menaxhimin e sinjalizimit do të sigurojë që ofruesi i jashtëm i shërbimit të hetimit të pajiset me informacionin e nevojshëm për kryerjen e dudur të hetimit, në përputhje me kërkesat e konfidencialitetit, të procesit të rregullt dhe të mbrojtjes së sinjalizuesit.
43. Raporti përfundimtar i hetimit i dorëzuar nga ofruesi i jashtëm i shërbimit të hetimit do të shqyrtohet nga autoriteti sipas kësaj Politike me qëllim vendimmarrjen për veprimin e dudur ndjekës, duke përfshirë masa disiplinore, korrigjuese, përmirësuese, të qeverisjes, kontraktore ose të referimit të jashtëm, sipas rastit.

44. Autoriteti për menaxhimin e sinjalizimit mund të informojë sinjalizuesin dhe/ose personin ndaj të cilit janë bërë pretendimet për gjetjet.

Përfundimi i çështjes

45. Vendimet për zgjidhjen e çështjeve të sinjalizimit do të merren në bazë të konsideratave të mëposhtme:
- pajtueshmëria me politikat organizative, procedurat dhe ligjet përkatëse.
 - përputhja me standardet etike dhe parimet e drejtësisë dhe barazisë.
 - mbrojtja e sinjalizuesit dhe palëve të tjera të prekura nga hakmarrja ose dëmtimi.
 - llogaridhënia dhe transparenca në procesin e vendimmarrjes.
46. Nëse hetimi konfirmon pretendimet për sjellje të papërshtatshme, do të merren veprime përmirësuese ose masa disiplinore të përshtatshme. Këto mund të përfshijnë:
- Zbatimin e masave korigjuese për të trajtuar shkaqet rrënjësore të sjelljes së papërshtatshme dhe për të parandaluar përsëritjen e saj.
 - Vendosjen e sanksioneve disiplinore, si paralajmërime, pezullim, ulje në detyrë ose përfundim të marrëdhënies së punës, në bazë të rëndësisë së sjelljes së papërshtatshme dhe shkallës së përfshirjes së individit.
 - Ofrimin e rikthimit ose kompensimit të palët e prekura për të trajtuar çdo dëm të shkaktuar nga sjellja e papërshtatshme.
 - Njoftimin e autoriteteve përkatëse siç kërkohet me ligj në rastet kur sjellja e papërshtatshme e raportuar mund të përfshijë shkelje të ligjeve ose rregulloreve. Ky njoftim do të bëhet menjëherë dhe në përputhje me detyrimet ligjore dhe konsideratat etike.
47. Rezultatet e çështjeve të sinjalizimit, duke përfshirë çdo veprim përmirësues ose masë disiplinore të marrë, do t'u komunikohen palëve përkatëse në kohën e duhur dhe në mënyrë transparente. Ky komunikim do të:
- Informojë sinjalizuesin për zgjidhjen e çështjes dhe për çdo veprim të ndërmarrë për të trajtuar shqetësimet e tij.
 - Japë informacione të përditësuara të palët e interesit për reagimin e organizatës ndaj sjelljes së papërshtatshme të raportuar dhe për përkushtimin e saj ndaj llogaridhënies dhe integritetit.
48. Të gjitha vendimet, veprimet dhe rezultatet që lidhen me përfundimin e çështjeve të sinjalizimit do të dokumentohen. Ky dokumentacion do të shërbejë si regjistër i përkushtimit të organizatës për të trajtuar sjelljen e papërshtatshme dhe për të nxitur një kulturë transparence dhe llogaridhënieje.

X. Raportimi dhe Hetimi i Hakmarrjes

49. Çdo sinjalizues që beson se mund të pësojë ose ka pësuar hakmarrje si pasojë e raportimit të sinjalizimit ose për shkak të bashkëpunimit në hetim, duhet t'ia raportojë këtë shqetësim autoritetit për menaxhimin e sinjalizimit përmes kanaleve të raportimit të përcaktuara në këtë Politikë.
50. Raportimi dhe hetimi i hakmarrjes ndjek të njëjtat rregulla dhe procedura si për raportimin e sinjalizimit.
51. Kur, në kuadrin e kundërshtimit të një akti ose vendimi të URI-t, një sinjalizues që është

punonjës i URI-t ka paraqitur prima facie një rast hakmarrjeje, duke treguar se ka bindje të arsyeshme se raportimi i tij për një shkelje të dyshuar ose bashkëpunimi i tij me një hetim mbi një shkelje është ose ka qenë faktor kontribuues në marrjen e veprimit ose vendimit të dëmshëm të kundërshtuar nga URI, barra e provës do të kalojë te URI, që të tregojë me prova të qarta dhe bindëse se i njëjti veprim do të ishte ndërmarrë ose kërcënuar edhe pa raportimin ose bashkëpunimin.

52. Gjatë vlerësimit nëse një individ ose subjekt është angazhuar në hakmarrje ndaj një sinjalizuesi, autoriteti për menaxhimin e sinjalizimit do të vlerësojë nëse:
- sinjalizuesi ka paraqitur prima facie një rast hakmarrjeje duke treguar se ka bindje të arsyeshme se raportimi i tij për një shkelje të dyshuar ose bashkëpunimi i tij me një hetim mbi një shkelje është ose ka qenë faktor kontribuues në marrjen ose kërcënimin e veprimit të dëmshëm të kundërshtuar nga ai individ ose subjekt; dhe
 - ai individ ose subjekt ka treguar me prova të qarta dhe bindëse se i njëjti veprim do të ishte ndërmarrë ose kërcënuar edhe pa raportimin ose bashkëpunimin.

XI. Mbrojtjet dhe Mjetet Juridike për Sinjalizuesit

53. Çdo person mund të paraqesë një raportim për shkelje të dyshuar në mënyrë anonime. Sinjalizuesit mund të kërkojnë konfidencialitet për identitetin e tyre, për identitetin e anëtarit/anëtarëve të familjes së ngushtë ose bashkëpunëtorit/bashkëpunëtorëve të tyre, dhe për informacionin specifik të dhënë para, gjatë ose pas një hetimi.
54. Në rrethana të jashtëzakonshme, URI mund të zbulojë informacion konfidencial kur një zbulim i tillë kërkohet nga URI në procedurat gjyqësore ose për të përmbushur detyrime të tjera ligjore, si ato të vendosura nga autoritetet e zbatimit të ligjit, ose kur URI ndjek sanksione ose veprime disiplinore në përgjigje të një raportimi që është përcaktuar se ka qenë i rremë dhe me qëllim të keq. Në raste të tilla, URI do të informojë sinjalizuesin, ose çdo palë tjetër të mbrojtur, për nevojën e zbulimit, brenda një afati të arsyeshëm përpara zbulimit.
55. Autoriteti për menaxhimin e sinjalizimit do të ketë akses te dosjet dhe regjistrat e hetimit, si dhe kompetencën për të përcaktuar nëse këto dosje dhe regjistra, të paredaktuara ose të redaktuara, mund t'u zbulohen individëve mbi bazën e nevojës për të ditur dhe në varësi të detyrimit të tyre për të ruajtur konfidencialitetin.
56. Sinjalizuesi që sinjalizon një shkelje, mbrohet nga çdo masë hakmarrëse e marrë ndaj tij nga organizata, duke përfshirë, por pa u kufizuar në:
- shkarkimin nga puna;
 - pezullimin nga puna ose nga një ose më shumë detyra;
 - uljen në detyrë;
 - uljen e pagës dhe/ose të shpërblimeve financiare;
 - mosngritjen në detyrë;
 - heqjen e të drejtës për të marrë pjesë në trajnime;
 - vlerësime negative në marrëdhënien e punës; dhe
 - forma të tjera hakmarrjeje që lidhen me punën.
57. Sinjalizuesve do t'u jepet, sipas kërkesës së tyre, mbrojtje pa vonesë, përpara, gjatë dhe pas një shqyrtimi ose hetimi, sipas nevojës për të mbrojtur sigurinë dhe mirëqenien e tyre.

58. URI do të përpiqet të sigurojë që Individët dhe subjektet e jashtme të mbrohen nga hakmarrja. Individët e brendshëm ose të jashtëm që konstatohet se kanë ushtruar hakmarrje ndaj sinjalizuesve të jashtëm mund të jenë subjekt i sanksioneve në përputhje me çdo marrëveshje ligjore që mund të lidhet mes URI-t dhe individëve ose subjektit të jashtëm.
59. Kur një individ ose subjekt i jashtëm, anëtari/anëtarët e familjes së tij të ngushtë ose bashkëpunëtori/bashkëpunëtorët e tij mund të pësojnë ose pësojnë hakmarrje për shkak të një raportimi të një shkeljeje të dyshuar ose të bashkëpunimit me një hetim, URI do të përpiqet të sigurojë mbrojtjen e nevojshme dhe të zbatojë masa të tjera të arsyeshme për të reduktuar rreziqet e hakmarrjes.

XII. Raportimi tek Autoritetet Kombëtare

60. Të gjithë individët ose subjektet e brendshme dhe të jashtme mund të bëjnë gjithashtu një zbulim te autoritetet e përmendura në kapitullin VII, përgjegjëse për menaxhimin e sinjalizimit në lidhje me një shkelje.
61. Mbrojtjet ndaj hakmarrjes do të shtrihen edhe te individët ose subjektet e brendshme dhe të jashtme që raportojnë një shkelje të dyshuar te një subjekt jashtë URI-t.

XIII. Komunikimi, Ngritja e Kapaciteteve dhe Bashkëpunimi

62. Drejtori Ekzekutiv do ta bëjë në mënyrë proaktive të njohur dhe do ta komunikojë gjerësisht këtë dhe politikat dhe procedurat e tjera të integritetit të URI-t te individët dhe subjektet e brendshme dhe të jashtme dhe te palët e tjera të interesit përmes të gjitha mjeteve të disponueshme dhe sa më shumë të jetë e mundur. Ai do të sigurojë që kanalet për raportimin e shkeljeve të dyshuara të jenë lehtësisht të aksesueshme dhe të disponueshme, për aq sa është e mundur në gjuhët angleze dhe shqipe.
63. Për të çuar më tej zbatimin efektiv të kësaj Politike, Drejtori Ekzekutiv do të lehtësojë trajnimin për integritetin.
64. Në përkushtim ndaj zbatimit efektiv të kësaj Politike, URI është i përkushtuar për ngritje të vazhdueshme të kapaciteteve për të forcuar menaxhimin e sinjalizimit.
65. Autoriteti për menaxhimin e sinjalizimit do të bashkëpunojë ngushtë për të parandaluar dhe hetuar shkeljet e dyshuara me të gjithë partnerët e URI-t.

XIV. Administrimi i Politikës, Monitorimi, Raportimi dhe Rishikimi

66. Drejtori Ekzekutiv do të mbajë një regjistër çështjesh të raportimeve për shkelje të dyshuara me të gjithë dokumentacionin e prodhuar sipas kësaj Politike dhe në përputhje me kërkesat ligjore për zbulimin e informacionit.
67. Drejtori Ekzekutiv i paraqet Komitetit të Riskut dhe Auditimit një raport për rastet e raportimeve për shkelje të dyshuara, me dokumentacion, çdo vit.
68. Komiteti i Riskut dhe Auditimit do të monitorojë dhe rishikojë zbatimin e kësaj Politike dhe efektivitetin e mbrojtjes së sinjalizuesit në veprimtaritë që lidhen me URI-n. Autoriteti për menaxhimin e sinjalizimit do të angazhohet me Audituesin e Brendshëm për të vlerësuar në mënyrë të pavarur efektivitetin e zbatimit të kësaj Politike brenda Planit të Punës së Auditimit të Brendshëm.
69. Komiteti i Riskut dhe Auditimit i paraqet Bordit një raport për çështjet që lidhen me zbatimin e kësaj Politike së bashku me çdo rekomandim për ndryshime në të. Raporte të tilla do të marrin parasysh një shqyrtim të efektivitetit të Politikës dhe standarde ose politika të reja të mbrojtjes së sinjalizuesit, të zhvilluara dhe zbatuara nga institucionet

bashkëpunuese dhe partnerët në lidhje me gamën e veprimtarive të tyre.

XV. Data e Hyrjes në Fuqi

70. Kjo Politikë hyn në fuqi me miratimin nga Asambleja e Përgjithshme.